

інвестиційного фонду для фінансування наукових досліджень, здійснення державних цільових програм і важливих інноваційних проектів. Джерелами такого фонду могли б бути відрахування частини податку на додану вартість від реалізації сільськогосподарської продукції і мита на продукцію для сільського господарства.

Важелем створення сприятливих економічних умов для підвищення інноваційної активності виробників та споживачів інновацій є податкова система. Задача держави – вибірково послабити податковий тиск на пріоритетних напрямках інноваційної діяльності. Для формування ресурсної бази необхідно знижувати податки і надавати податкові пільги на розробку і практичну реалізацію науково-технічної продукції. Заходом, що стимулює науково-технічний прогрес, може бути звільнення від податку на прибуток доходів, спрямованих на освоєння ресурсозберігаючих технологій, модернізацію виробництва, підвищення кваліфікації і навчання персоналу інноваційним прийомам господарювання. [7]

Отже, проаналізувавши весь наведений матеріал, можна сказати, що Україна має в розпорядженні велику кількість ресурсів і можливостей для завоювання міцної позиції на світовому ринку сільськогосподарської продукції, що в сумі із ефективною стимуляційною політикою держави в сфері інноваційного забезпечення суб'єктів сільськогосподарської галузі може запустити велику хвилю стрімкого інноваційного розвитку цього сектору.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія, стаття про "Сільське господарство України".
2. УДК 330.341.1, Руденко Г. Р. «Особливості впровадження інновацій у діяльність сільськогосподарських підприємств».
3. Шквиря Н.О. Особливості інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств / Н.О. Шквиря // Держава та регіони, 2007.
4. Кот О.В. Теоретичні аспекти інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та його організаційно - економічне забезпечення / О.В. Кот // Проблеми науки. – 2008. - №9.
5. Володін С.А. Інноваційний консалтинг в інфраструктурі наукоємного ринку АПК / С.А. Володін // Агроінком. — 2005. — № 9—10.
6. Белебега І.О. Управління розвитком сільських територій на регіональному рівні / І.О. Белебега, В.В. Бакум // Економіка АПК. — 2006. — № 11.

УДК 004.04:338.242.2

Трященко В.А., аспірант; Васильченко М.І., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ ВИРОБНИЦТВОМ В УКРАЇНІ

Ефективність функціонування соціально-економічних систем різного рівня значною мірою визначається якістю управління ними. Інформаційна природа процесу управління обумовлює підвищені вимоги до якості інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень. Сучасний рівень розвитку інформаційних технологій і засобів їх реалізації створюють всі необхідні передумови для формування якісно нового інформаційного середовища суб'єктів господарювання в аграрній сфері та інформаційного забезпечення управління аграрним виробництвом. Специфіка такого виробництва тісно пов'язана із галузевими особливостями аграрного сектору економіки та низьким рівнем інформатизації управління на переважній більшості сільськогосподарських підприємств. Відтак, проблема розвитку системи інформаційного забезпечення управління аграрним виробництвом у сучасних економічних умовах набуває особливо важливого значення.

Інформатизація діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки

нашої держави передбачає, насамперед, комп'ютеризацію виробничих і технологічних процесів, розвиток системи інформаційного забезпечення управління, а також розширення можливостей інформаційного обміну між конкретним суб'єктом господарювання і тими суб'єктами, що формують зовнішнє середовище його функціонування [1]. Якщо комп'ютеризація виробничих і технологічних процесів пов'язана з «вбудовуванням» мікропроцесорних пристроїв у залучені до процесу виробництва машини та обладнання з метою підвищення ефективності їх використання і здійснення контролю за якістю виконання окремих робочих операцій, то розвиток системи інформаційного забезпечення управління передбачає необхідність розвитку інформаційних систем, що забезпечують реалізацію всієї сукупності завдань управління всіма сферами діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки. При цьому розвиток системи інформаційного обміну передбачає формування надійних каналів зв'язку, широке використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і перехід на технології електронного документообігу.

Існуюча диференціація суб'єктів господарювання за рівнем концентрації ресурсів, масштабами виробництва, рівнем територіальної розосередженості структурних підрозділів, рівнем складності виробничих систем та фінансовими можливостями об'єктивно передбачає необхідність використання різноманітних моделей розвитку систем інформаційного забезпечення управління (модель повної інформатизації, модель фрагментарної інформатизації, модель передавання частини функцій інформаційного забезпечення спеціалізованим інформаційним центрам на засадах аутсорсингу). Якщо модель першого типу орієнтована на інформатизацію всіх функцій управління на всіх рівнях організаційної структури, то модель другого типу – виключно на інформатизацію окремих функцій управління та управлінських завдань. На відміну від двох попередніх, модель третього типу передбачає формування системи регіональних інформаційних центрів, які реалізують функції інформаційного обслуговування сільгосптоваровиробників у межах реалізації конкретних управлінських завдань [2].

Серед основних функцій системи інформаційного забезпечення управління на рівні окремого суб'єкта господарювання аграрної сфери можна виділити, насамперед, наступні: формування єдиного інформаційного простору сільськогосподарського виробника; інтеграція суб'єкта господарювання в інформаційний простір систем більш високого рівня; розвиток інформаційної інфраструктури суб'єкта господарювання; моніторинг змін у його зовнішньому та внутрішньому середовищі; автоматизація окремих функціональних завдань управління (планування, облік, контроль, регулювання); автоматизація завдань тактичного і оперативного управління; формування систематизованих масивів інформації, необхідних для прийняття управлінських рішень; інформатизація аграрних технологій і технологічних операцій; оптимізація інформаційних потоків, інформатизація документообігу.

Як правило, у якості основного інструмента реалізації системи інформаційного забезпечення застосовуються автоматизовані інформаційні системи, орієнтовані на реалізацію інформаційних завдань певного типу. Великі сільськогосподарські виробники (інтегровані агропромислові формування), що характеризуються складною структурою, високою інтенсивністю інформаційних потоків, великими обсягами різнопланової інформації, що потребує подальшої обробки, а також широким спектром стратегічних, тактичних та оперативних завдань, у якості основного засобу інформатизації управління використовують корпоративні інформаційні системи, адаптовані під індивідуальні потреби з урахуванням їх специфіки. Вибір такої моделі комплексного інформаційного забезпечення потребує відповідних інвестиційних витрат, пов'язаних з придбанням апаратних і програмних засобів, організацією каналів комунікації, формуванням штату ІТ-фахівців та кваліфікованих користувачів програмного забезпечення, забезпеченням інформаційної безпеки, розробкою правового, нормативного і методичного забезпечення.

Натомість, представники малого і середнього бізнесу в аграрному секторі економіки України, що мають обмежені можливості придбання багатофункціональних корпоративних

систем і їх адаптації під специфіку своєї діяльності, використовують переважно моделі фрагментарної інформатизації, коли автоматизуються окремі функції чи управлінські завдання (бухгалтерський і податковий облік, формування звітності, моніторинг ринку сільськогосподарської продукції, розрахунок потреби в ресурсах і таке інше). Вибір моделі фрагментарної інформатизації, зазвичай, обумовлений відносно низьким рівнем ІТ-кваліфікації управлінського персоналу і відсутністю на ринку «полегшених» версій корпоративних інформаційних систем, адаптованих для вирішення усієї сукупності управлінських завдань, характерних для невеликих суб'єктів господарювання, що здійснюють свою основну діяльність в аграрному секторі національної економіки.

Отже, інформаційне забезпечення управління виробництвом на сільськогосподарських підприємствах нашої держави є досить складним і багатограним, оскільки воно включає в себе різні види інформаційних даних і алгоритмів їх перетворення. Удосконалення системи інформаційного забезпечення управління аграрним виробництвом дозволить сформувати достовірну інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях ієрархії, скоротити час на реалізацію окремих інформаційних процедур, забезпечити координацію діяльності всіх суб'єктів аграрного ринку у межах реалізації стратегії і тактики його розвитку. Основними критеріями розвитку такої системи можуть бути, насамперед, наступні: рівень розвитку апаратних і програмних засобів реалізації інформаційних процедур, інструментів і методів реалізації управлінських завдань; адекватність інформаційної моделі, що відображає напрями та інтенсивність інформаційних потоків; рівень автоматизації інформаційних процесів; рівень уніфікації усіх форм управлінських документів, що використовуються на підприємстві; рівень інтеграції в інформаційний простір територіальних і галузевих систем більш високого рівня.

Список використаних джерел

1. Мороз Т.О. Система інформаційного забезпечення аграрного сектору України // *Інфраструктура ринку*. Одеса. 2020. Вип. 42. С. 395–400.
2. Проценко Н.М., Бутенко Т.А. Стан та напрями розвитку системи інформаційного забезпечення аграрного виробництва і сільського населення // *Ефективна економіка*. Київ. 2016. № 12.

УДК 339.138

Тулаєва З.М., студентка
Науковий керівник – Васильченко М.І., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На сучасному етапі економічного розвитку, що характеризується нестабільністю бізнес-середовища і суттєвим посиленням конкуренції на внутрішніх і зовнішніх ринках, забезпечення стійкого функціонування підприємств та організацій потребує активізації їх маркетингової діяльності, що у свою чергу, передбачає необхідність проведення оцінки ефективності управління нею. За результатами такої оцінки можна не лише критично оцінити поточний стан маркетингової діяльності суб'єкта господарювання, але й визначити економічну доцільність окремих маркетингових заходів, виділити проблемні зони й на основі цього вжити заходів спрямованих на удосконалення даного процесу.

Наукова література багата напрацюваннями різних вчених щодо питання оцінювання ефективності управління маркетинговою діяльністю на підприємстві. Єдиного методичного підходу до проведення такої оцінки на рівні окремого суб'єкта господарювання на даний час